

ZPRÁVA O OBLASTI TROJA I

Renske ter HORST
Josephine NIJSTAD
Seleen SUIDMAN
Nikolaos SYMEONIDIS
Abanayeh Goshu TAREKEGN
Yorick VINK

25. ČERVNA 2016
UNIVERZITA VE WAGENINGEN A VÝZKUMNÉ CENTRUM

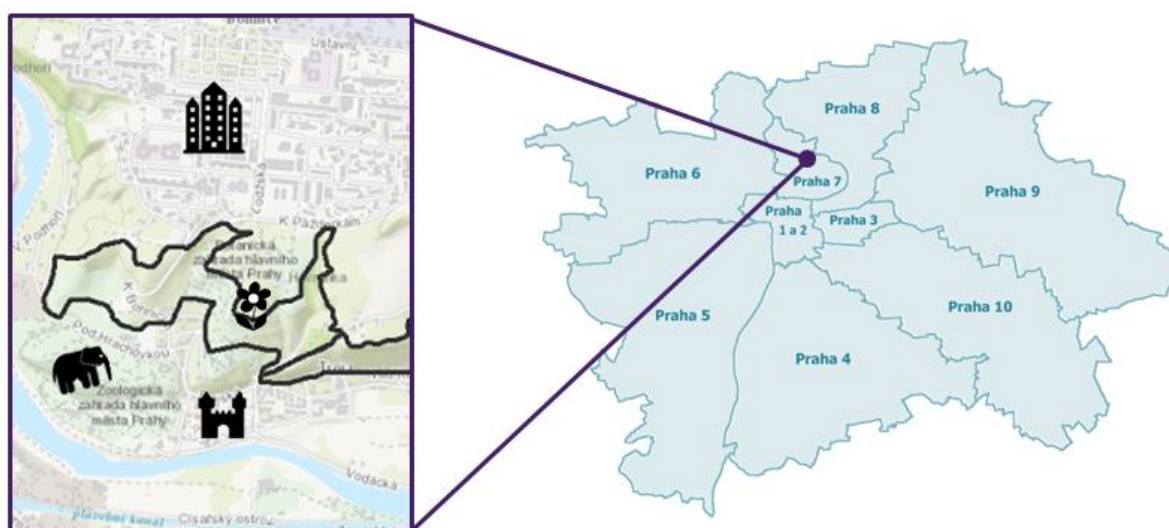
Obsah

Kapitola 1. Úvod.....	1
Kapitola 2. Hlavní výsledky výzkumu	2
2.1 Životní prostředí.....	2
2.1.1 Fyzické vlastnosti	2
2.1.2 Síť	3
2.1.3 Lidské působení.....	4
2.2 Organizace	8
2.2.1 Metropolitní plán.....	8
2.2.2 Analýza zúčastněných stran.....	9
2.2.3 Veřejné vnímání	11
2.2.4 Správa a údržba.....	14
Kapitola 3. Vypracování scénářů a analýza SWOT	17
3.1 Témata	17
3.2 Vypracování scénářů.....	19
3.3 Analýza SWOT	20
Kapitola 4. Závěr.....	22
Použitá literatura	22
Příloha 1.1	23
Příloha .1.1 – Síťová mapa pro provádění průzkumu.....	23
Příloha 1.1.2 – Tabulka rozhovorů.....	24
Příloha 1.1.3 – Metodologie.....	25

Kapitola 1. Úvod

Vítejte v oblasti Troja I, jež se rozkládá na severních svazích nedaleko pravého břehu řeky Vltavy (obr. 1). Oblast vymezilo IPR Praha a má celkovou rozlohu 48 hektarů. Oblast Troja I je součástí městské části Praha Troja a správního obvodu Praha 7. V okolí této oblasti se nachází několik kulturních atrakcí, jako je Zoo Praha a Trojský zámek. Částečně se v ní rozkládá Botanická zahrada. Na severu oblast hraničí se čtvrtí Bohnice. Kulturní atrakce ročně navštíví 1,5 milionu lidí z celé Prahy, České republiky a ze zahraničí (rozhovor č. 25).

Oblast Troja I má veškeré předpoklady stát se ještě přitažlivější oblastí, v níž lidské aktivity koexistují s přírodou.

Obr. 1. Poloha oblasti Troja I

Abychom zajistili, že budou vzaty v potaz všechny důležité skutečnosti týkající se této oblasti, shromáždili jsme údaje na základě důkladného studia literatury a dalších zdrojů a také prostřednictvím průzkumů, rozhovorů s odborníky a zúčastněnými stranami a dotazníkového šetření. Metodologie celého výzkumu je podrobněji popsána v příloze 1.1.3.

Zpráva začíná kapitolou o výsledcích vyvozených z poznatků získaných při práci v terénu. Tato kapitola je rozdělena do dvou částí, jedné zabývající se aspekty dané oblasti týkajícími se životního prostředí a druhé týkající se organizační stránky. Ve třetí kapitole budou tyto výsledky rozděleny do několika témat a využity při vypracování několika možných scénářů. K jednotlivým směrům možného budoucího vývoje oblasti uvedeme příležitosti a hrozby.¹

¹Poznámka: Tato zpráva je součástí souhrnné zprávy. Chcete-li se dovědět další podrobnosti, přečtěte si také souhrnnou zprávu. Pokud je třeba, uvádíme v textu odkazy na souhrnnou zprávu.

Kapitola 2. Hlavní výsledky výzkumu

2.1 Životní prostředí

V této kapitole předkládáme poznatky týkající se životního prostředí v oblasti Troja I. Analyzujeme je na základě Priemusova nizozemského vrstevného přístupu (2007). Tento přístup rozděluje oblast do tří vrstev: fyzické vrstvy, vrstvy sítí a vrstvy využití. Jednotlivými vrstvami se budeme zabývat v následujících oddílech.

2.1.1 Fyzické vlastnosti

Geomorfologie

Oblast Troja I je součástí Pražské plošiny. Geologicky je tvořena metamorfovanou horninou s břidličnatou texturou: fylitickou břidlicí (Trunečková, 2011). Tyto horniny snadno podléhají zvětrávání a ze zvětralin se vytvářejí mělké chudé půdy rankerového typu. Velká skála je skalní hřeben na rozhraní oblasti Troja I a jižní části Bohnic s jasnou, ničím nerušenou vyhlídkou na město. Zásadní roli ve zmírňování vysoké eroze, degradace a sesuvů půdy hraje stromový, travní a keřnatý porost (Menashe, 1998). V oblasti Troja I se vyskytují rozmanité druhy vegetace, ale ve srovnání s dřívějším krajinným pokryvem oblast upadá a stromy jsou káceny. Je to způsobeno urbanizací a jejím rozšiřováním, nadměrným využíváním zdrojů, hnojiv a zvýšenou aplikací pesticidů v této oblasti. Hlavními prostředky ochrany této oblasti proti větrným polomům jsou lesy a živé ploty. Vegetace navíc přímo či nepřímo zvyšuje organickou hmotu a obsah živin v půdě (Santiago a Wright, 2007). Posiluje také schopnost zadržovat vodu, opylení a biologickou regulaci (regulace škůdců a onemocnění přenášených infekčními nositeli) a zvyšuje čistotu ovzduší. Při průzkumu jsme zjistili, že na některých strmých svazích a pěších stezkách byly patrné známky eroze a degradace půdy zapříčiněné nedostatečnou údržbou a správou.

Hydrologické charakteristiky

V průzkumné lokalitě E9 (viz síťová mapa v příloze 1.1) pramení malý potůček, jenž tuto oblast obtéká. Je však znečištěný a podle místních obyvatel voda není pitná. Nachází se zde malý most, několik schodišť se zábradlím. U pramene se nachází také malý přístřešek, jenž sloužil k uchování ryb. Již však není využíván a je zanesen odpady. Díky srážkám byly na stráni patrné úseky narušené erozí a úbytek vegetace (průzkum lokality E9).

Ekologie

Zoologická zahrada, přírodní památka Salabka, lokality Natura 2000, veřejné prostranství a další chráněné přírodní lokality tvoří v oblasti Troja I stanoviště různých živočišných a rostlinných druhů.

K významným živočišným druhům patří divoká prasata, střevlíkovití brouci a býložravý hmyz, jako například motýli, střevlík *Bradycellus ruficollis*, kvapník *Harpalus rufipalpis*, nosatec *Trachyploeus bifoveolatus* a další nosatcovití brouci (Bidlová, 2009).

V Praze roste mnoho druhů stromů, jedná se převážně o listnaté stromy a pouze několik zástupců čeledě borovicovitých; smrk, platan, javor babyka, duby, trnka obecná a třešeň (rozhovor č. 1).

Kvalita ovzduší

Vysoká míra biologické rozmanitosti a vegetace v oblasti Troja I poskytují důležité biologické služby, např. čištění ovzduší. Tato vegetace přímo i nepřímo zlepšuje kvalitu okolního vzduchu. Stromy na jednu stranu dokážou snižovat teplotu, odstraňovat z okolního vzduchu oxid uhličitý a produkovat kyslík. Vegetace na druhou stranu dokáže zlepšovat kvalitu ovzduší, čímž podporuje zdravé životní

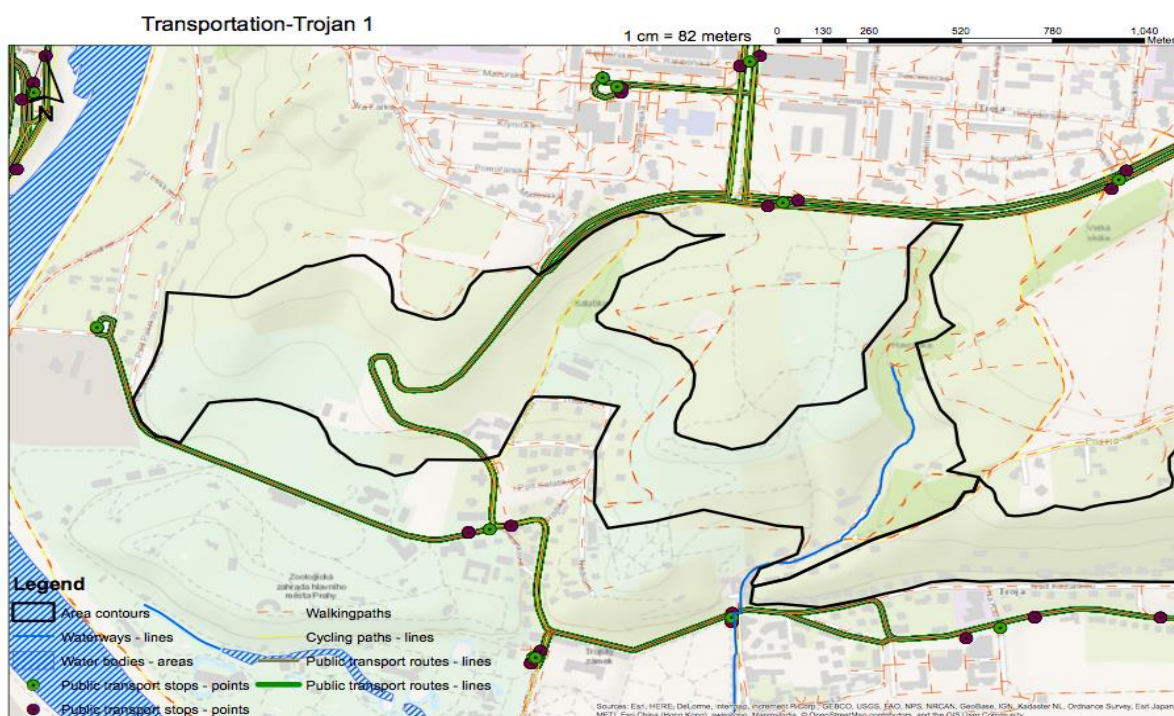
prostředí a lidem přináší čistší vzduch. Její význam však závisí na druhu stromů, skladbě a tvaru porostní clony (Doick, Peace a Hutchings, 2014). Díky vysokému vegetačnímu krytu je v Oblasti Troja I poměrně dobrá kvalita ovzduší.

2.1.2 Sítě

V tomto oddíle se budeme zabývat vnitřní a vnější přístupností oblasti Troja I. Oblast Troja I je na východě propojena s oblastí Troja II a spolu s ní funguje jako zelený koridor z východu na západ i obráceným směrem. Tento biokoridor usnadňuje pohyb mezi přírodními stanovišti v obou oblastech. Není však dobře udržován, na západě je tato oblast ohraničena řekou Vltavou a biokoridor pokračuje podél řeky a vede na sever. Svah je považován za přírodní překážku mezi čtvrtí Bohnice na sever od oblasti Troja I a centrem Prahy. Botanická zahrada, jež se nachází uprostřed oblasti Troja I, odděluje plotem východní část lesa od západní části a lze ji chápat jako překážku pro pohyb živočišných druhů a lidí.

Přístupnost oblasti Troja I, vnější i vnitřní, je dostatečně rozvinutá. Z obr. 2 níže je patrné, že v oblasti jsou cesty pro pěší, cyklisty a veřejnou dopravu, které zajišťují jak přístup do oblasti, tak průchod touto oblastí. Oblastí Troja I prochází jedna asfaltová silnice vedoucí do Bohnic. Pěší cesty uvnitř oblasti tvoří převážně pískové cesty (se štěrkem), cementové schody s dřevěným zábradlím a staré pěší stezky. Díky těmto cestám jsou vnitřní části oblasti dobře přístupné. V oblasti se však nacházejí četné ploty. Příkladem je oplocení vinice Salabka a Botanické zahrady.

Do oblasti Troja I se lze dopravit také z vnějšku automobilem, na kole, autobusem a lodí prostřednictvím vstupů do oblasti. Není zde však mnoho parkovacích míst.

Obr. 2. Dopravní trasy v oblasti Troja I

Transportation - Troja 1 = Doprava – Troja I

Legend = Vysvětlivky

Area contours = obrys oblasti

wareways - lines = vodní cesty - linie

water bodies - areas = vodní útvary - plochy

public transport stops - points = zastávky veřejné dopravy - body

walking paths = cesty pro pěší

cycling paths = cyklistické stezky

public transport routes - lines = trasy veřejné dopravy – linie

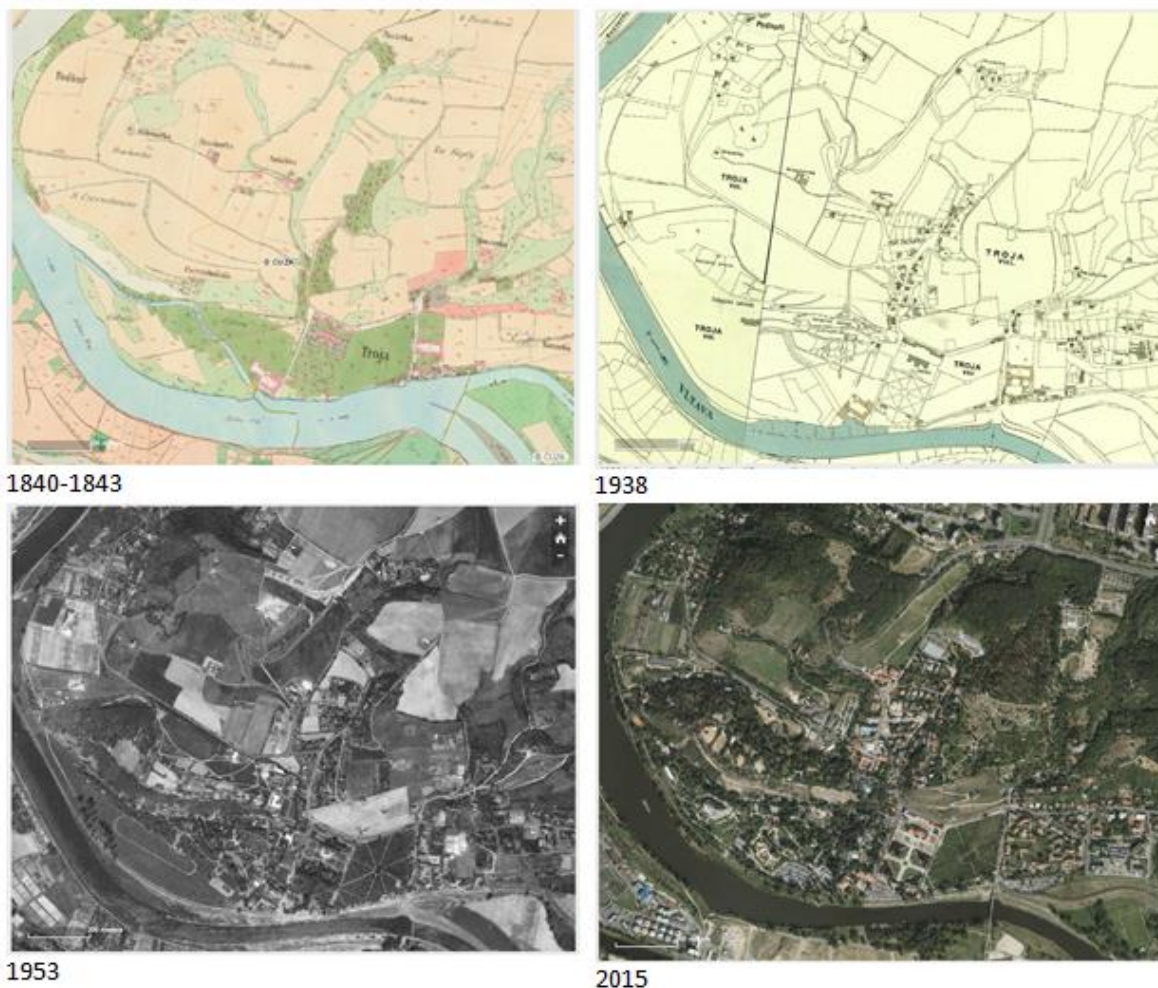
2.1.3 Lidské působení

Historie a kulturní význam

V minulosti byla oblast Troja I využívána pro vinice, sady a k jiným zemědělským účelům. Svahy orientované na jih poskytovaly vhodné podmínky pro tento způsob využívání půdy (rozhovor č. 17). K tomuto způsobu využití dosud dochází; v oblasti stále existují mimo jiné vinice a staré třešňové sady.

Před sovětskou érou byly svahy rozděleny na několik pozemků vlastněných různými vlastníky, kteří svou půdu obhospodařovali různým způsobem. Když byla Česká republika pod sovětským vlivem, stát znárodnil veškerou půdu, a ta pak byla považována za společné vlastnictví. Po pádu komunistického režimu byly pozemky vráceny původním vlastníkům nebo jejich potomkům. Mnoho z nich přestěhovalo jinam nebo našlo uplatnění v jiných profesích než v zemědělství. V důsledku toho se někteří vzdali vlastnictví pozemků na svazích (rozhovor č. 22).

Během let (obr. 3) se vegetace v oblasti Troja I změnila ze zemědělské ve více přírodní. Oblast také přitahovala stále obyvatele a na svazích se stavěly domy.

Obr. 3. Vývoj oblasti Troja I v průběhu let (DVĚ Prahy, nedatováno)

Estetická kvalita

Z výkladu průzkumů vyplývá, že oblast Troja I má vysokou estetickou hodnotu. Přírodní území je krásné, přitažlivé a uklidňující. Různé stromy, keře, trávníky, topografické charakteristiky území a skalnatý hřeben vytvářejí pro návštěvníky ideální scenérii. Navíc v Botanické zahradě a Fatě Morganě (skleníku nacházejícím se na západ od Botanické zahrady) se nacházejí jedinečné, vědecky zajímavé a endemické vegetační typy, jež ještě zvyšují zajímavost a přitažlivost této oblasti.

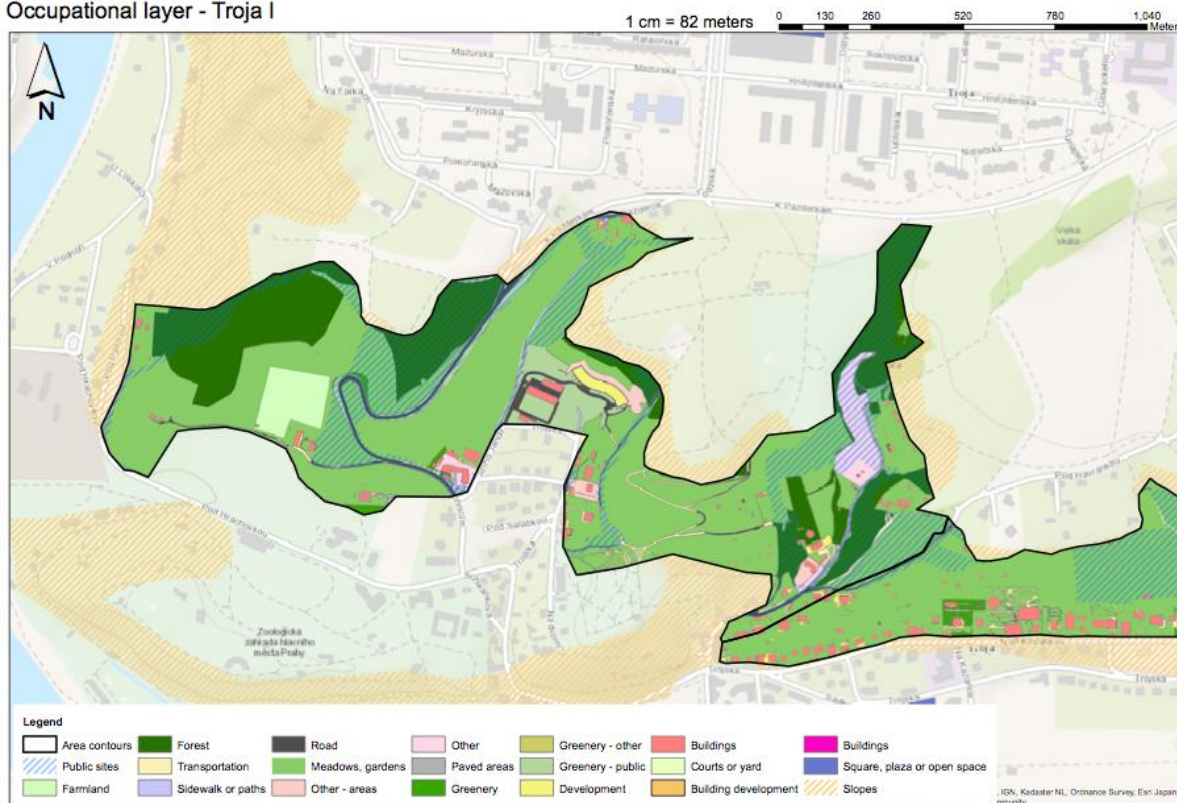
Výhled

Z některých částí svahu (E10, G10, G8, D8) je možné celkově nebo částečně vidět Prahu a budovy. V jiných částech (E9) je však kvůli vysokým stromům a dalšímu porostu obtížné najít taková místa. Ačkoliv z vnějšku pohledu na tuto oblast většinou brání vysoké domy a budovy, svah je z některých částí města vidět.

Využití půdy

Svah je tvořen převážně veřejně přístupnými přírodními oblastmi. Přírodní oblasti na severu jsou převážně zalesněny (obr. 4). V rámci přírodních oblastí se nacházejí dvě lokality Natura 2000 (rozhovor č. 23). Kromě přírodního využití se půda využívá hlavně k pěstování vína, jemuž se věnuje soukromá společnost Salabka. V jižní a východní části oblasti Troja I se nachází řada pozemků s obytnými budovami.

Occupational layer - Troja I

Obr. 4. Vrstva využití – Troja I

Occupational layer – Troja I = Vrstva využití – Troja I

Legend = Vysvětlivky

Area contours = obrys oblasti

Public sites = veřejná místa

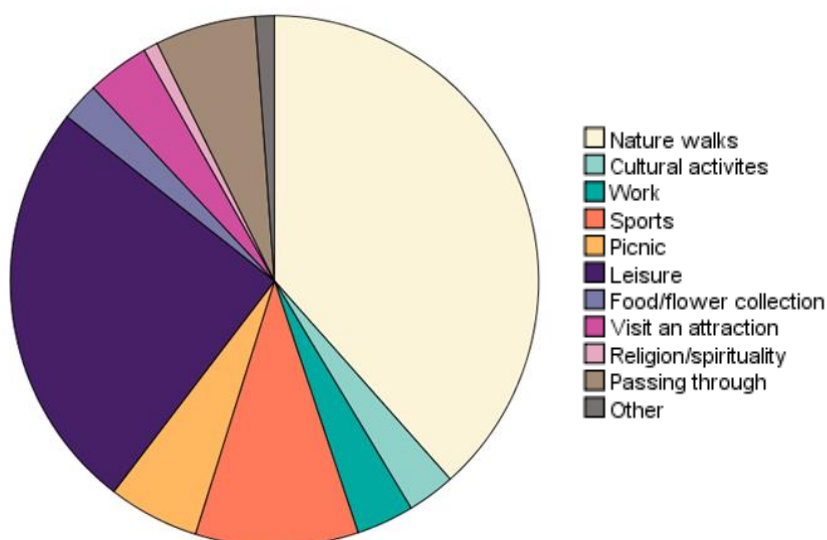
Farmland = zemědělská půda

Forest = les

Transportation = doprava
Sidewalk of paths = zadržadí podél cest
Road = silnice
Meadows, gardens = louky, zahrady
Other areas = ostatní plochy
Other = jiné
Paved areas = dlážděné plochy
Greenery = zeleň
Greenery - other = zelen – ostatní
Greenery - public = zeleň – veřejná
Development = rozvoj
Buldings = budovy
Courts of yard = ohrazené prostranství
Building development = stavba
Buildings = budovy
Sqaure, plaza or open space = náměstí nebo otevřené prostranství
Slopes = svahy

Využívání lidmi

Oblast je velmi přitažlivá z hlediska rekreačního využití díky soukromým i veřejným chráněným místům. Veřejná prostranství v oblasti Troja I jsou otevřena pro veřejnost a lidé je využívají k procházkám v přírodě, trávení volného času, sportování a sběru ovoce. Většina návštěvníků uvádí, že nejdůležitějšími důvody, proč navštěvují tuto oblast, jsou jak procházky v přírodě tak i trávení volného času (obr. 5).

Obr. 5. Využití lidmi – Troja

nature = procházky v přírodě
culture = kultura
work = práce
sport = sport
picnic = piknik
leisure = volný čas
food and flower collection = houbaření/sběr ovoce a trhábí květin
attractions and events = návštěva atrakcí a akcí
religion and spirituality = náboženství a duchovní rozměr
passing though = procházím tudy
other = ostatní

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina lidí navštíví oblast Troja I jednou či vícekrát za měsíc. V množství návštěvníků ve všední dny a o víkendech není velký rozdíl. V průběhu roku se množství návštěvníků liší jen nepatrně s menším poklesem (dno) v zimě a mírným nárůstem (vrchol) v létě. Lidé tuto oblast obvykle navštěvují s rodinou, partnerem, dětmi, kolegy, sami nebo se psem. Jen velmi málo lidí navštěvuje oblast Troja I s přáteli.

Oblast má také velký potenciál k rozšíření osvěty o přírodě. Příkladem je oblast okolo lokality D8 (síťová mapa). V této oblasti je mnoho různých značek a informačních tabulí podávajících informace o rostlinných druzích a geologických charakteristikách oblasti (průzkum lokality D8).

Hluk

Ve většině částí oblasti Troja I jsou slyšet auta a hluk ze stavenišť, zvláště u silnic a budov (průzkum lokalit G8 a E9). Lesní ticho je rušeno rovněž hluk šířícím se z vinice při aplikaci pesticidů (průzkum lokality D8). V některých částech svahu jsou však slyšet pouze ptáci a určité zvuky pocházející z lidské činnosti, např. z dopravy (průzkum lokality E10).

2.2 Organizace

2.2.1 Metropolitní plán

Z pověření hlavního města Prahy vypracovalo IPR nový plán rozvoje města, tzv. Metropolitní plán (IPR, 2016). Až ho schválí jak městské části, tak i hlavní město, nahradí současný Strategický plán. Schvalovací proces se má uzavřít nejpozději do roku 2020 (rozhovor č. 35). Metropolitní plán je nejdůležitějším dokumentem dávajícím nahlédnout do budoucího vývoje politik územního plánování hlavního města Prahy. Plán dělí pozemky do různých kategorií a určuje meze a možnosti rozvoje pro jednotlivá místa. To je znázorněno různými barvami a typy mřížek. Obr. 6 níže reprodukuje současnou mapu oblasti Troja I v Metropolitním plánu a jsou zde vyznačeny dvě oblasti, které si zaslouží pozornost.

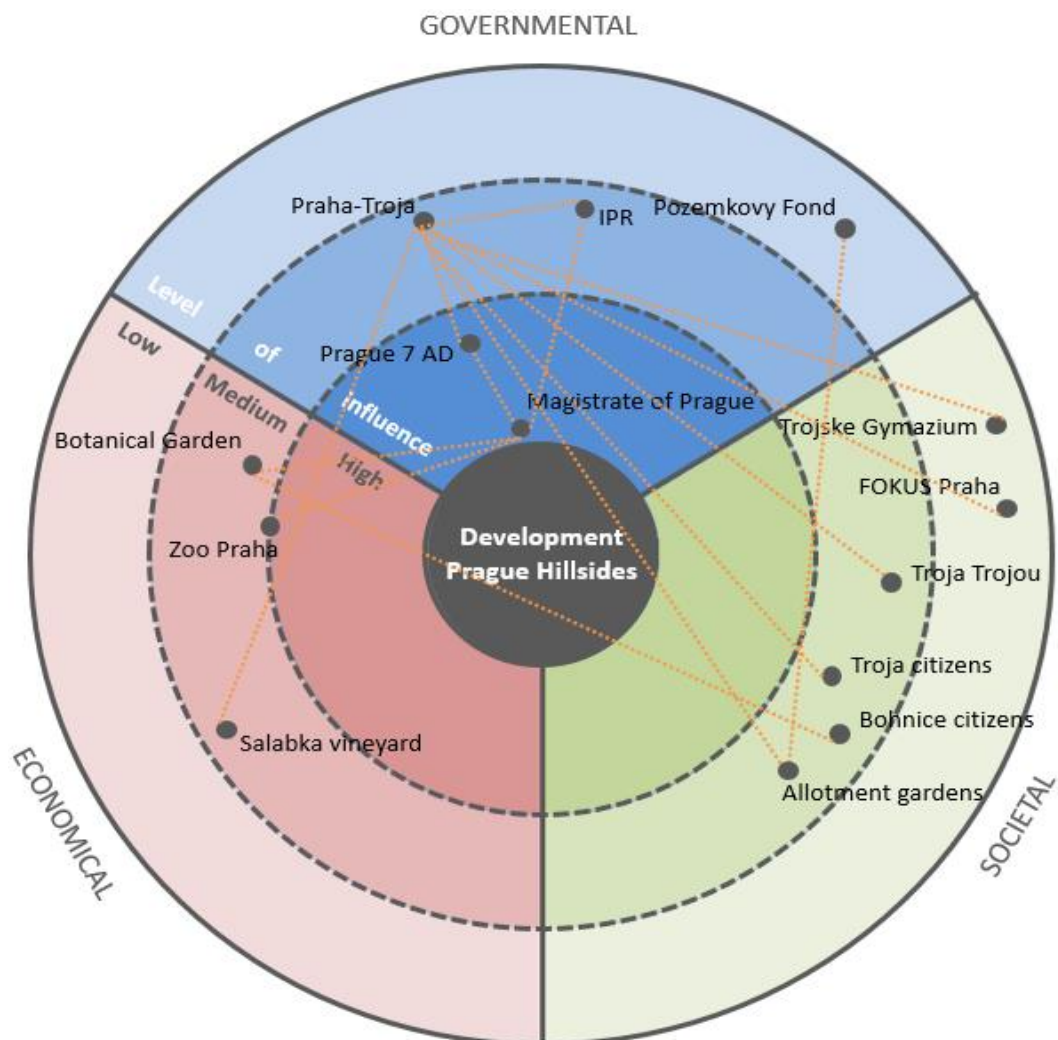
Obr. 6. Mapa oblasti Troja I v Metropolitním plánu (IPR, 2016)

Oblast č. 1 nacházející se na levé straně mapy je plocha rozkládající se nad severní hranicí Pražské zoo. Podle Metropolitního plánu se jedná o chráněnou oblast a toto území by mělo zůstat beze změn. Místo je však využíváno jako parkoviště pro návštěvníky zoo, což ovlivňuje ekosystémy a vytváří na ně tlak.

Druhé místo, které, jak se zdá, stojí za pozornost, oblast č. 2, je pozoruhodná plocha zeleně s vegetací listnatých stromů nacházející se na pravé straně mapy. Plán předpokládá, že tato oblast bude využita k rekreačním účelům navzdory skutečnosti, že se jedná o zvláště chráněné území spravované Agenturou ochrany přírody a krajiny (AOPK). V této oblasti se navíc nacházejí zahrádkářské kolonie, což ztěžuje možnosti její správy.

2.2.2 Analýza zúčastněných stran

Pro formulování možných příležitostí a hrozeb je klíčové vymezit stanoviska a vzájemné vztahy mezi zúčastněnými stranami činnými ve zkoumané oblasti. V této kapitole popíšeme hlavní aktéry v této oblasti. Na obr. 7 jsou zúčastněné strany rozděleny do tří kategorií: správní orgány, hospodářské subjekty a společenští aktéři, a jsou zde znázorněny jejich vzájemné vztahy.

Obr. 7. Míra vlivu zúčastněných stran a vzájemné vztahy

- Governemental = Veřejná správa*
- Prague 7 AD = Správní obvod Praha 7*
- Magistrate of Prague = Magistrát hl. m. Prahy*
- Level of influence = Míra vlivu*
- Low = nízká*
- Medium = střední*
- High = vysoká*
- Economical = Hospodářské subjekty*
- Botanical garden = Botanická zahrada*
- Salabka vineyard = Vinice Salabka*
- Developemt Prague Hillsides = Rozvoj pražských svahů*
- Societal = Společnost*
- Troja citizens = Obyvatelé Troji*
- Bohnice citizens = Obyvatelé Bohnic*
- Allotment gardens = Zahrádkářská kolonie*

Úřad městské části Praha-Troja – Městská část Praha Troja dříve spadala pod městskou část Praha 7, ale v roce 1992 se stala samosprávnou městskou částí. Ačkoliv úřad městské části má velký zájem na rozvoji této oblasti, na této úrovni nemá příslušnou rozhodovací pravomoc. Chce však ovlivňovat situaci, a proto vyvíjí iniciativu a snaží se spolupracovat s veřejnými a soukromými subjekty. Například v některých případech se obrací na správní obvod Praha 7 nebo pořádá akce za účelem shromažďování finančních prostředků a snaží se spolupracovat se soukromými vlastníky na údržbě a správě zanedbaných pozemků (rozhovor č. 9). Tyto snahy obvykle nejsou úspěšné, ale úřad městské části trvá na tom, že komunikace mezi zúčastněnými stranami a vlastníky pozemků by se měla zlepšit. Pokud jde o další rozvoj oblasti, úřad městské části Praha Troja zastává stanovisko, že oblast je třeba zachovat jako přírodní park. Kromě toho jako možný způsob využití půdy prosazuje a podporuje vinice a komunitní zahrady (rozhovor č. 9). Úřad městské části má dobré kontakty s organizacemi, jež v této oblasti aktivně působí, např. s občanským sdružením Troja Trojou, s nestátní neziskovou organizací Fokus Praha (skupina terapeutů, kteří se snaží pomáhat lidem s duševní nemocí a školám nacházejícím se v Troji) a s Trojským gymnáziem (rozhovor č. 7).

Magistrát hlavního města Prahy – Magistrát je vlastníkem převážné části oblasti Troja I. Kromě pozemků zde Hlavní město vlastní také Pražskou zoo, Botanickou zahradu a Zámek Troje, jež v současnosti funguje jako galerie. Pražskou zoo a Botanickou zahradu navštíví ročně 1,5 milionu turistů a v této oblasti jsou významnými aktéry. Proto se jim níže věnujeme podrobněji. Magistrát se účastní rozhodovacích procesů, jež se týkají pouze pozemků ve vlastnictví Hlavního města.

Zoo Praha – Zoo Praha, jež letos slaví své 85. výročí, patří mezi největší a nejnavštěvovanější zoologické zahrady v kontinentální Evropě. Ročně ji navštíví více než 1,3 milionu lidí, přičemž 30–40 % návštěvníků není občany České republiky. Zoologickou zahradu vlastní a financuje Magistrát hl. m. Prahy, ale považuje se za ziskovou organizaci. Má 300–400 zaměstnanců. Zařízení působící v rámci zoo, jako jsou občerstvovací služby a obchody, provozují soukromí nájemci. Zoologická zahrada navíc působí také v oblasti výzkumu, je zapojena do tří vědeckých programů: osvěty obyvatel Kamerunu o gorilách, návratu koní Převalského do Mongolska a záchrany gaviálů v Indii (rozhovor č. 25). Přestože do zoologické zahrady vedou již čtyři různé vstupy, v současnosti se plánuje ještě výstavba pátého. Zoo má mimoto ještě problém s nedostatkem parkovacích míst pro návštěvníky, kteří často parkují na trávnících. Do oblasti je navíc obtížné se dostat, neboť tam jezdí pouze dvě linky veřejné autobusové dopravy. Ačkoliv stávající infrastruktura zoologické zahrady se rozkládá na rozsáhlém území, problémy se záplavami v dolní části zoo u řeky Vltavy zavdaly podnět k plánování výstavby nových pavilonů pro zvířata v severní části. Úřad městské části Praha Troja je proti tomuto plánu, neboť podle jeho názoru se tím změní ekosystém v dané oblasti.

Zoo Praha, Botanická zahrada a Zámek Troja návštěvníkům umožňují koupit si společnou vstupenku do všech třech míst. Přestože všechny tři společnosti vlastní Magistrát hl. m. Prahy, považují se za natolik odlišné, že nechtějí dále rozšiřovat svoji spolupráci (rozhovor č. 25).

Botanická zahrada – Zahrada začala fungovat v roce 1968, ale návštěvníkům se otevřela až v roce 1992. K Botanické zahradě v oblasti Troja I náleží a je jí spravováno rozsáhlé území. Podobně jako zoo je také organizací spadající pod Magistrát hl. m. Prahy. Nedávno byl vybrán nový ředitel, což může změnit její budoucí vývoj. Zahrada má více než 100 zaměstnanců. Kromě oplocené přístupné oblasti k ní patří také skleník Fata Morgana a vinice sv. Kláry, jež minulý rok vyprodukovala 17 000 lahví vína. Vedle péče o areál s expozicemi vědci z Botanické zahrady odpovídají také za další výzkumné projekty, například pěstování vzácného druhu vanilovníku z Vietnamu. Útvar botanické zahrady pro vnější vztahy se snaží dále zlepšovat služby a lákat návštěvníky k pobytu v areálu zahrady nejen kvůli

prohlídce expozic, ale také z jiných důvodů, například kvůli hřištím pro děti nebo možnostem konání slavnostních akcí. Obyvatelé Bohnic mohou získat volný vstup na sousedské permanentky, ale tato výsada se týká jen obyvatel konkrétních ulic (rozhovor č. 20).

Možnou hrozbu pro botanickou zahradu představuje rozšiřování zástavby Troji. Zahrada navíc považuje veřejnou dopravu za nedostačující. Jak již bylo řečeno, nehledě na společné vstupenky si Botanická zahrada nepřeje dále rozšiřovat spolupráci se zoo, protože v důsledku rozdílů mezi oběma organizacemi by jejich možná spolupráce nebyla efektivní (rozhovor č. 20).

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR) – IPR je institutem plánování hlavního města Prahy, jenž pomáhá při tvorbě politik s aspekty týkajícími se územního plánování. Je úzce svázán s Hlavním městem, neboť město ho financuje a (ne)schvaluje návrhy a koordinační dokumenty vypracované IPR. IPR prosazuje participační plánování a snaží se do svých projektů zapojit veřejnost. Svahy a jejich obyvatelé a uživatelé jsou pro IPR relativně neznámou oblastí. Institut je navíc součástí procesu utváření politiky v Praze, ale nemá žádnou oficiální pravomoc měnit směr rozvoje svahů (rozhovor č. 19).

Městská část Praha 7 – Praha 7 je jednou z městských částí. Na severu hraničí s městskou částí Praha-Troja. Je velmi důležité nezaměňovat tuto městskou část se správním obvodem Praha 7. Úřad této městské části nemá s oblastí Troja I nic do činění a s městskou částí Praha-Troja spolupracuje pouze v oblastech, ve kterých tyto dvě městské části spolu sousedí (rozhovor č. 28). Správní obvod Praha 7 však uděluje stavební povolení veškerým stavebním projektům v Troji, a proto je v dotčené oblasti důležitým orgánem (rozhovor č. 9, 22 a 28). V minulosti tento správní obvod neschválil stavbu budovy na pozemku rozkládajícím se mezi oblastmi Troja I a II (rozhovor č. 9).

Místní obyvatelé/vlastníci pozemků – Troja je oblastí, která v uplynulých desetiletích prodělal řadu změn. V padesátých letech 20. století byla převážná většina pozemků využívána k zemědělským účelům. V sedmdesátých letech 20. století započaly práce na výstavbě sídliště v Bohnicích a vegetace v oblasti Troja I začala v téže době měnit svůj charakter ze zemědělské na přírodní. Rezidenční oblast v jižní části oblasti Troja I se v posledních letech změnila v luxusní čtvrť (rozhovor č. 7, 18 a 22). Ačkoliv se v této části stavěly domy, na některých pozemcích byla další výstavba zamítnuta. To vedlo ke sporům mezi vlastníky a správním obvodem Praha 7 (rozhovor č. 7). Po celém území Troji se nacházejí zahrádkářské kolonie, většinou s chatkami, protože ty jsou jediným typem budovy, který se zde smí stavět. Co se týče vlastnictví, s tím je to opět různé: některé pozemky patří soukromým vlastníkům, jiné si zahrádkáři pronajímají od Pozemkového fondu (státní pozemkový úřad) (rozhovor č. 18). Jak již bylo uvedeno výše, další významnou zúčastněnou stranou je Salabka.

2.2.3 Veřejné vnímání

Během práce v terénu v Praze jsme rozdali dotazníky s cílem zjistit názor lidí z oblasti Troja I a okolí na tuto oblast. Dotazníky vyplnilo 173 lidí a v následující analýze z nich vycházíme. Analýza je rozdělena do tří okruhů: současné vnímání oblasti, pozornost v médiích, preference týkající se budoucího vývoje a participace veřejnosti.

Současné vnímání oblasti veřejností

Lidé obecně uvádějí, že oblast Troja se pyšní krásnou scenérií (87 %). Považují ji za snadno dostupnou z okolí (83 %) a většina respondentů (79 %) tvrdí, že se v oblasti Troja I mohou snadno a volně pohybovat. Většina lidí se navíc při návštěvě této oblasti cítí bezpečně (76 %), spokojeně (80 %) a zdravě (73 %). Ačkoliv 72 % respondentů se líbí současný stav svahu, 65 % z celkového počtu respondentů by stejně uvítalo jeho vylepšení. Například 26 % lidí uvedlo, že na svahu není dostatek

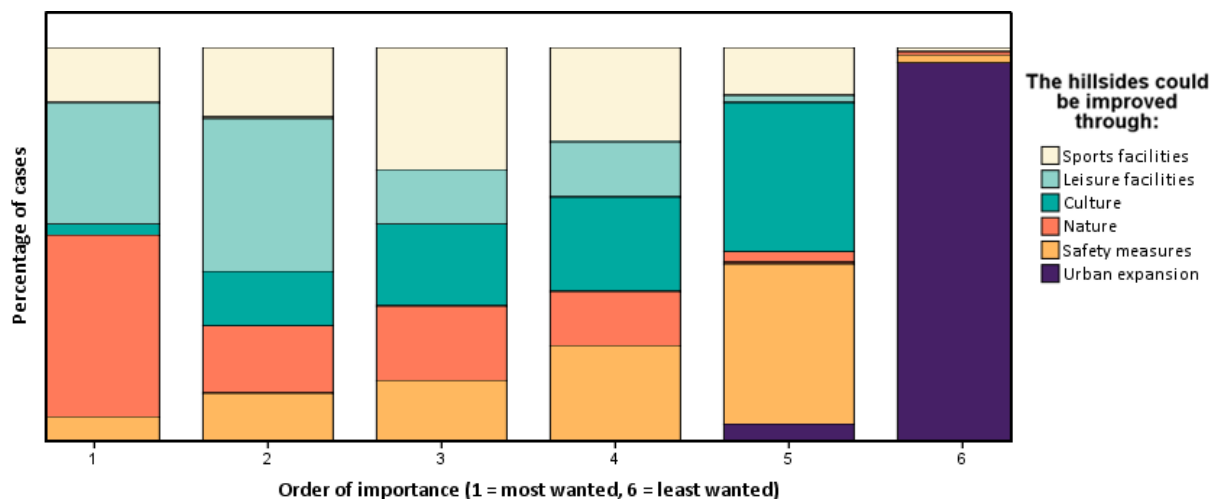
veřejné zeleně. 42 % lidí v šetření uvedlo, že by oblast Troja I navštěvovalo častěji, kdyby byla vylepšena.

Současná pozornost médií

Dotazník také zjišťoval, jakou pozornost oblasti Troja I věnují média. 42 % respondentů sice uvedlo, že média se této oblasti nevěnují, avšak 37 % zvolilo odpověď „nemohu posoudit“. I když 36 % respondentů souhlasí, že oblast Troja I budí v mediích pozitivní pozornost, 46 % lidí zvolilo odpověď „nemohu posoudit“.

Preference veřejnosti týkající se budoucího vývoje

Na obr. 8 uvádíme, jaká vylepšení oblasti Troja I by respondenti uvítali (výsledek je kvůli chybějícím odpovědím založen pouze na 100 dotaznících ze 173). Respondenti hodnotili šest možností v pořadí podle důležitosti: sportovní zařízení (např. běžecké a cyklistické stezky, skateboard, fotbalová/basketbalová hřiště); zařízení pro trávení volného času (např. piknik, čtení, dětské hřiště, lavičky, odpadkové koše); kultura (např. koncerty, festivaly, workshopy); příroda (např. městské zemědělství, houbaření/sběh ovoce, různé druhy krajiny); bezpečnostní opatření (např. osvětlení, zábradlí podél skalnatých svahů, značky) a rozšiřování města (např. domy, byty, parkoviště, obchody). Sloupec s hodnotou 1 na levém konci grafu představuje vylepšení, o která byl největší zájem. Sloupec 6 na pravém konci grafu znázorňuje nejméně žádané změny.

Obr. 8. Upřednostňovaná vylepšení svahu

Frequency = Míra zastoupení

The hillsides could be improved through: = Svahy by mohly být vylepšeny:

sport facilities = sportovní zařízení

leisure facilities = zařízení pro trávení volného času

culture = kultura

nature = příroda

safety measures = bezpečnostní opatření

urban expansion = rozšiřování města

Order of importance = Pořadí podle důležitosti

most important = nejdůležitější

least important = nedůležité

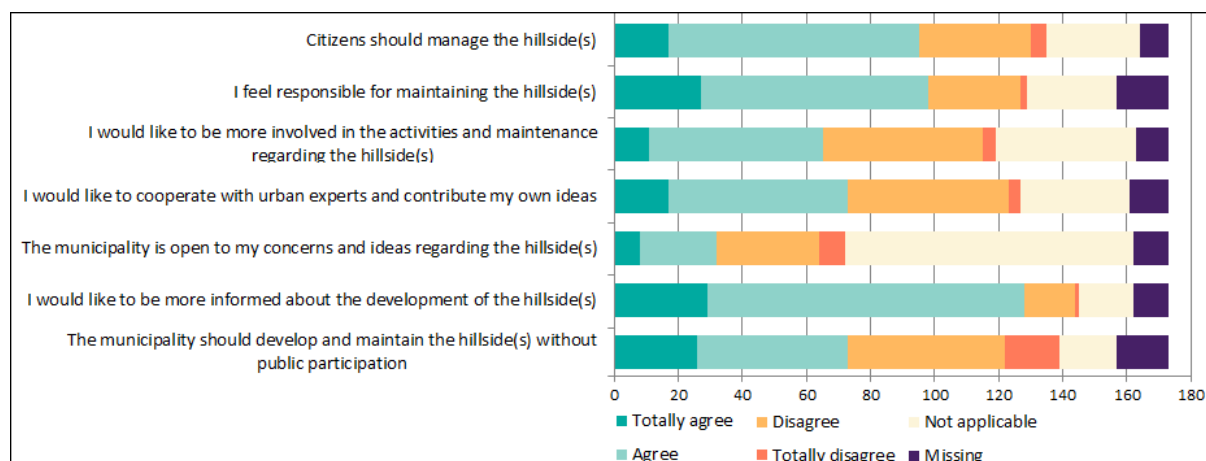
Z grafu vyplývá, že lidé by v oblasti Troja I uvítali více přírody a zařízení pro trávení volného času, protože tyto dvě možnosti dosahují nejvyššího podílu hodnocení stupni 1 a 2. Sportovní zařízení byla ohodnocena všemi stupni, ale nejvíce stupněm 3. Bezpečnostní opatření a kultura byly hodnoceny více

stupni, ale většinou stupni 4 a 5. Rozšiřování města, jež bylo převážně hodnoceno stupněm 6, si evidentně většina respondentů na svahu nepřeje.

Participace veřejnosti

K analýze míry zapojení návštěvníků oblasti Troja I a lidí žijících v okolí jsme použili Arnsteinové žebřík participace (1969). Výsledky šetření uvádíme na obr. 9. Žebřík zahrnuje tři úrovně participace: neparticipaci, tokenismus (symbolickou participaci) a vliv občanů. Neparticipace spočívá v osvětě občanů, kteří jsou pasivním publikem. V dotazníku se na tento typ participace vztahovala otázka, zda si lidé myslí, že městský úřad by měl danou oblast rozvíjet a udržovat bez účasti veřejnosti. S tímto tvrzením rozhodně souhlasilo nebo souhlasilo 42 % respondentů.

Tokenismus (symbolická participace) zahrnuje informování, konzultace a zapojení veřejnosti v dané oblasti. Lidé mají možnost se vyjádřit, ale nemají skutečnou pravomoc rozhodovat. Podle výsledků dotazníkového šetření by tři čtvrtiny lidí uvítalo více informací týkajících se vývoje této oblasti. Lidé žijící v této oblasti a okolí navíc nepovažují stávající úroveň konzultací za vysokou. Pouze 19 % respondentů je toho názoru, že městský úřad je otevřený vůči jejich nápadům a obavám týkajícím se oblasti Troja I a 52 % respondentů u této otázky zvolilo odpověď „nemohu posoudit“. 38 % lidí by se kromě toho rádo více zapojilo do aktivit a údržby týkajících se této oblasti, ale také zde 25 % respondentů zvolilo odpověď „nemohu posoudit“. Dále 42 % by rádo spolupracovalo s městskými odborníky a přispělo svými nápady, ale 20 % respondentů na příslušnou otázku odpovědělo „nemohu posoudit“. Poslední úroveň žebříku participace zahrnuje partnerství, delegování pravomoci a řízení občany. To pro občany znamená větší nebo úplnou pravomoc rozhodovat a odpovědnost. Tohoto chápání participace se v dotazníku týkají dvě otázky. 57 % lidí, kteří vyplnili dotazník, se cítí zodpovědní za údržbu oblasti, ale při rozhovoru s respondenty se ukázalo, že tím myslí zejména uklízení pohozených odpadků, a 55 % je toho názoru, že tuto oblast by měli spravovat obyvatelé.

Obr. 9. Názory na participaci veřejnosti

Citizens should manage the hillside(s) = Obyvatelé by měli řídit údržbu svahů.

I feel responsible for maintaining the hillside(s) = Cítím se zodpovědný za udržování svahů.

I would like to be more involved in the activities and maintenance regarding the hillside(s) = Rád bych byl více zapojen do aktivit a údržby, které se týkají svahů.

I would like to cooperate with urban experts and contribute my own ideas = Rád bych spolupracoval s městskými odborníky a přispěl svými nápady.

The municipality is open to my concerns and ideas regarding the hillside(s) = Městský úřad je otevřen vůči mým obavám a nápadům týkajícím se svahů.

I would like to be more informed about the development of the hillside(s) = Uvítal bych více informací týkajících se vývoje pražských svahů.

The municipality should develop and maintain the hillside(s) without public participation = Městský úřad by měl svahy rozvíjet a udržovat bez účasti veřejnosti.

Totally agree = Rozhodně souhlasím

Agree = Souhlasím

Disagree = Nesouhlasím

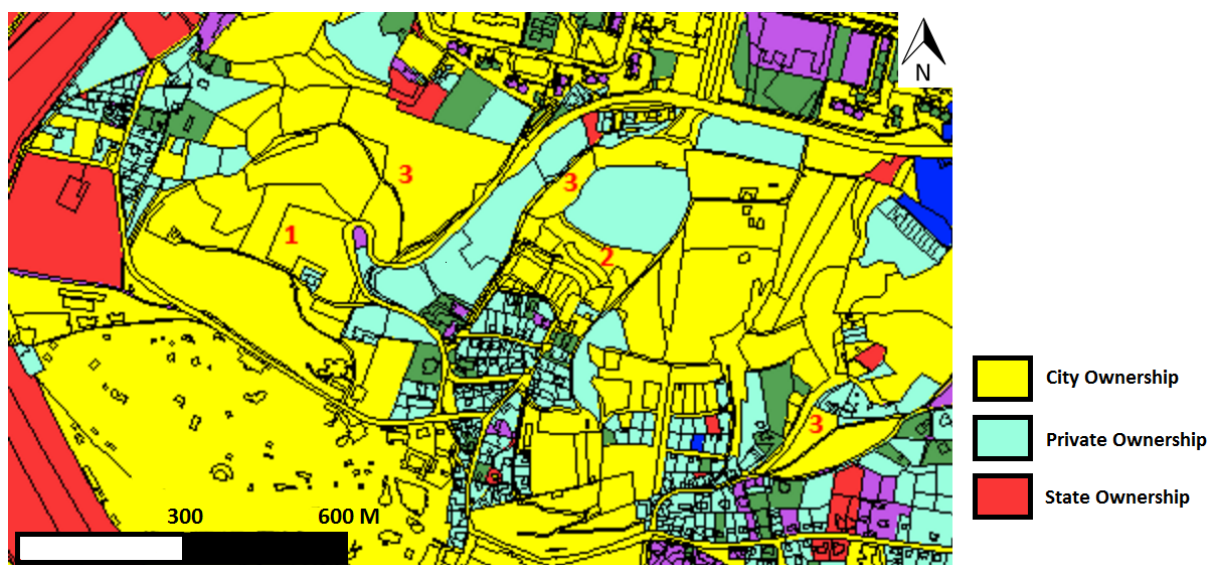
Totally Disagree = Rozhodně nesouhlasím

Not Applicable = Nemohu posoudit

Missing = Chybí odpověď

2.2.4 Správa a údržba

Analýzu současné správy oblasti Troja I budeme moci nejlépe provést, pokud určíme zodpovědné strany v této oblasti. Odpovědnost za správu konkrétních pozemků se odvozuje od vlastnictví pozemku. Níže uvádíme mapu pozemkového vlastnictví v oblasti Troja I (obr. 10).

Obr. 10. Vlastnictví pozemků v oblasti Troja I

City Ownership = Ve vlastnictví města

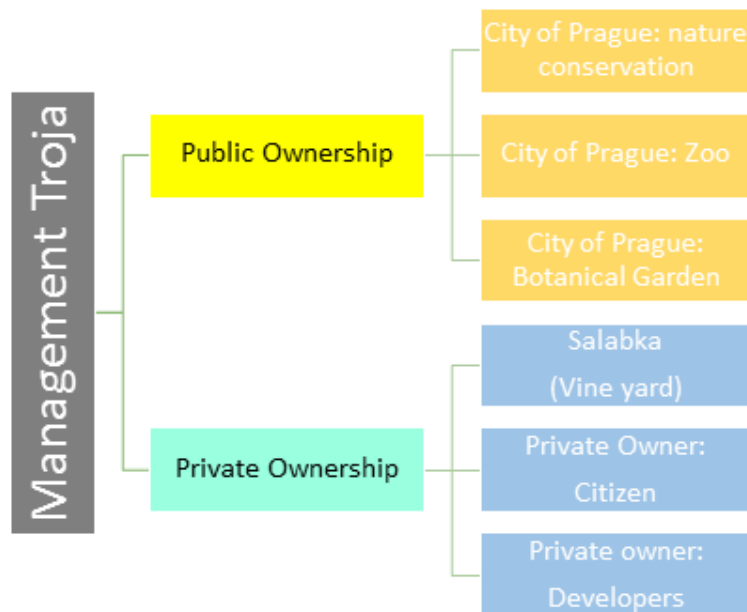
Private Ownership = V soukromém vlastnictví

State Ownership = Ve státním vlastnictví

V oblasti Troja I můžeme pozemky rozdělit na veřejná prostranství ve vlastnictví Hlavního města a pozemky v soukromém vlastnictví (obr. 10). V tomto dělení lze přejít i k menším jednotkám, jež se vážou přímo ke konkrétní lokalitě a je jich velký počet. Můžeme se však zaměřit na některé důležité pozemky v oblasti a způsob jejich správy (obr. 10). Je důležité mít na paměti, že do správy oblasti je zapojeno více subjektů a že tato analýza je zobecněním komplikovaného systému správy fungujícího v oblasti Troja I.

Veřejní vlastníci

Mezi vlastníky pozemků lze najít tři hlavní veřejné vlastníky: Zoo Praha, Botanickou zahradu a odbor ochrany prostředí hl. města Prahy. Všechny tři náleží Magistrátu a společně vlastní největší část oblasti (obr. 11).

Obr. 11. Rozdělení odpovědnosti za správu v oblasti Troja I

Management Troja = Správa oblasti Troja

Public Ownership = Veřejné vlastnictví

Private Ownership = Soukromé vlastnictví

City of Prague. Nature Conservation = Hl. město: Odbor ochrany prostředí hl. města Prahy

City of Prague: Zoo = Hl. město: Zoo Praha

City of Prague: Botanical garden = Hl. město: Botanická zahrada

Salabka (Vineyard) = Salabka (vinařství)

Private owner: Citizen: Soukromý vlastník: občan

Private owner: Developers = Soukromý vlastník: developeři

Zoo se nachází jižně od oblasti Troja I nedaleko řeky Vltavy. Vlastní však řadu pozemků také uvnitř této oblasti (rozhovor č. 7). Na těchto pozemcích jsou udržovány louky a někdy, když je v zoo velký počet návštěvníků, jsou využívány k parkování (oblast č. 1 na obr. 10) (Interview 7). V současnosti tyto plochy neslouží jako významné stanoviště pro živočichy, i když k tomu mají předpoklady (rozhovor č. 7).

Botanická zahrada vlastní také v oblasti Troja I řadu pozemků, zejména v okolí skleníku Fata Morgana. Pečuje o cesty a rostliny a stará se o udržování přístupnosti oblasti (oblast č. 2; obr. 10). Botanická zahrada obstarává také tabule s informacemi o flóře, fauně a geomorfologii této oblasti. Tyto tabule jsou rozmístěny v okolí Botanické zahrady a podávají informace o příslušné oblasti (obr. 12).

Obr. 12. Informační tabule

Odbor ochrany prostředí hl. města Prahy spravuje v oblasti Troja I řadu lokalit, ve kterých je prvořadým úkolem zajištění ochrany přírody, protože tyto lokality byly prohlášeny za zvláště chráněná přírodní území (oblast č. 3; obr. 10) (rozhovor č. 23). Oddělení ochrany přírody a krajiny odboru ochrany prostředí hl. města Prahy má roční rozpočet 10 milionů Kč.

Tuto částku musí rozdělit mezi více než sto lokalit, o které v Praze pečuje. Správa těchto oblastí spočívá

v prořezávání přerostlých keřů a kácení invazních druhů stromů a ve spásání travnatých ploch ovce a kozami.

Soukromí vlastníci

Kromě veřejných vlastníků můžeme v této oblasti najít také tři hlavní soukromé vlastníky. Jsou jimi vinařství Salabka, občané a developeři.

Vinařství Salabka je vlastníkem velké části oblasti Troja I. V průběhu vegetační doby se keře vinné révy ošetřují postřiky, jež mohou být škodlivé pro kolemjdoucí a možná také pro nedalekou lokalitu Natura 2000. Je důležité vědět, jaké chemické látky se při postřiku používají a posoudit jejich možný dopad na okolí. Oplocení vinice je na některých místech ve špatném stavu, je rezavé nebo se rozpadá. To může negativně ovlivňovat estetickou kvalitu oblasti, zejména při pohledu z nedaleké vyhlídky (průzkum lokality D8).

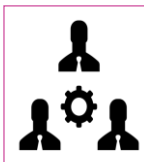
Obr. 13. Postřik keřů vinné révy ve vinici Salabka

Kromě vinařství jsou v této oblasti další dva soukromí vlastníci. Na jednu stranu v oblasti žijí obyvatelé, kteří zde vlastní pozemky. Starají se o vlastní zahrádky, které jsou obecně v dobrém stavu. Na druhou stranu jsou soukromými vlastníky také developeři. Jejich zájmem je v této oblasti stavět, ale nemají k tomu povolení, tak péči o pozemek zanedbávají, dokud výstavba není povolena. Toto chování sousedé považují za zlořád a problém. Neudržované pozemky totiž mohou mít negativní dopad na estetickou stránku oblasti a kazit celkový dojem z místa.

Kapitola 3. Vypracování scénářů a analýza SWOT

3.1 Témata

Při analýze údajů získaných terénním výzkumem vycházela na povrch řada témat. Z nich jsme vybrali témata, jež se týkala všech svahů: správa a údržba, rozvoj, funkce, přístupnost, vazba, bezpečnost a ekosystémy. V grafickém přehledu níže uvádíme tematické souhrny týkající se oblasti Troja I:

Správa a údržba

- Půda je ve veřejném a soukromém vlastnictví.
- Zoo využívá louku v této oblasti k parkování, pokud přijede příliš mnoho návštěvníků. Dotčený pozemek není určen k takovému účelu.
- Některé pozemky jsou v soukromém vlastnictví, ale není na nich povolena výstavba. Majitelé je proto neudržují.
- Ve vinici se provádí postřik keřů vinné révy. Ten může škodit kolemjdoucím nebo přírodě. To je třeba dále zkoumat, protože oblastí prochází mnoho lidí včetně žen s malými dětmi a vinice se nachází nedaleko lokality Natura 2000, v níž žijí vzácné druhy.

Rozvoj

- V oblasti Troja I neprobíhá výstavba.
- Majitelé pozemků jsou vysoce zainteresováni na rozšiřování zástavby, protože tato oblast je velmi žádanou lokalitou k bydlení.
- Oblast Troja I má velké množství přírodních ploch.

Funkce

- Oblast je využívána hlavně k procházkám v přírodě, volnočasovým aktivitám a sportování.
- Lidé tuto oblast často navštěvují s rodinou, partnerem, dětmi, kolegy, sami nebo se psem. Jen malé množství lidí navštíví oblast Troja I s přáteli.
- Oblast se využívá jako spojnice mezi výše ležícími Bohnicemi a Trojou pod svahy.
- V oblasti je zoo a Botanická zahrada, které ročně přilákají dohromady více než 1,5 milionu návštěvníků.

Přístupnost

- Vnitřní přístupnost oblasti je vysoká. Díky několika asfaltovým cestám pro pěší jí mohou snadno projít také kočárky a osoby se zdravotním postižením.
- Je zde několik dalších přírodních cest pro pěší s povrchem z písku nebo šterku. Některé z nich jsou vybaveny vhodně umístěným zábradlím.
- V oblasti je velké množství informačních tabulí, ale některé jsou špatně udržované (graffiti nebo text je v důsledku povětrnostních vlivů nečitelný).
- V okolí se nenachází mnoho značek navádějících na pěší stezky vedoucí nahoru.
- Oblastí vede velká silnice (ze severu na jih), která živočišným druhům znesnadňuje migraci.

Vazba

- Zhruba tři čtvrtiny respondentů se při návštěvě oblasti cítí spokojeněji a zdravěji.
- Většina si myslí, že oblast Troja I se pyšní krásnou scénérií, a líbí se jí její současný stav.
- Nepatrná většina respondentů by však uvítala vylepšení oblasti (více zeleně) a tvrdí, že pak by ji navštěvovala častěji.
- Nepatrná většina (57 %) lidí uvádí, že se cítí odpovědná za údržbu oblasti.

Bezpečnost

- Velká většina lidí se cítí v oblasti bezpečně.
- Mezi možnými budoucími vylepšeními bylo zvýšení bezpečnosti hodnoceno 5. stupněm (1 = nejdůležitější, 6 = nedůležité vylepšení).
- U prudce stoupajícího schodiště je postaveno zábradlí.

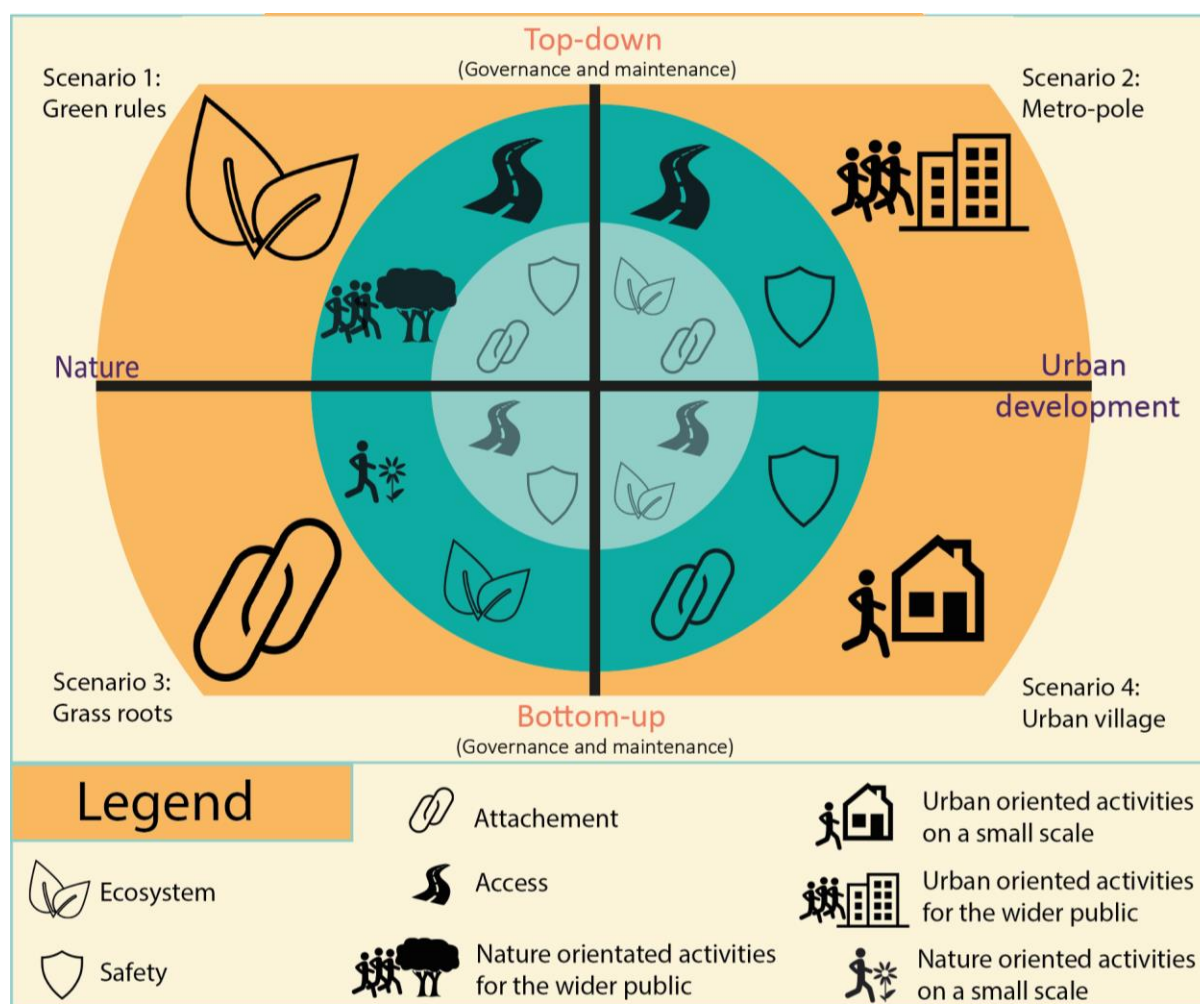

Ekosystémy

- V oblasti se nacházejí dvě lokality Natura 2000.
- Stromy, trávničky a keře hrají stěžejní roli ve zmírňování vysoké míry půdní eroze, degradace půdy a sesuvů půdy.
- Urbanizace, nadměrné využívání zdrojů, používání hnojiv a pesticidů
- Jsou zde třešňové sady a keře bezu černého. Lidé si zde mohou natrhat plody nebo květy ke konzumaci či k přípravě šťávy.
- V oblasti je mikroklima, jež vytváří příznivé podmínky pro pěstování vína.
- Na východě je oblast propojena s oblastí Troja II, a vytváří tak koridor.

3.2 Vypracování scénářů

Ze sedmi výše uvedených témat jsme zvolili dvě: „správa a údržba“ a „rozvoj“, pomocí nichž jsme vypracovali čtyři scénáře. Některé aspekty související s těmito tématy jsme umístili na dvě osy, aby nám posloužily jako základ pro vypracování scénářů (viz obr. 14). Takto vznikly čtyři kvadranty se scénáři, z nichž každý představuje možnou budoucnost svahů. Ke každému kvadrantu předkládáme popis příslušného scénáře, který nastiňuje budoucí vývoj a věnuje se zbývajícím tématům (Souhrnná zpráva, kapitola 4.2.2). Téma „správa a údržba“ je na ose y rozděleno do dvou protikladů: přístupu „shora dolů“ a přístupu „zdola nahoru“. V prvním přístupu vychází iniciativa od orgánů veřejné správy a tyto orgány rozhodují za širší veřejnost, v druhém přístupu rozhodují menší skupiny lidí, například aktéři občanské společnosti nebo organizace místní komunity. Osa x, „rozvoj“, je tvořena na jedné straně rozvojem přírody, na druhé straně rozvojem města. První varianta znamená orientaci na zachování zeleně, druhá varianta znamená orientaci spíše na výstavbu na svazích a v okolních oblastech.

Obr. 14. Přehled scénářů

Top down = shora dolů

governance and maintenace = správa a údržba

Scenario 1: Green rule = Scénář 1: Zelená pravidla

Scenario 2: Metro-pole = Scénář 2: Metropole

Nature = příroda

Urban development = rozvoj města

Scenario 3: Grass roots = Scénář 3: Místní kořeny

Scenario 4: Urban village = Scénář 4: Venkov ve městě

Bottom up = zdola nahoru

governance and maintenace = správa a údržba

Legend = Vysvětlivky

Ecosystem = ekosystém

Safety = bezpečnost

Attachment = vazba

Acces = přístupnost

Nature oriented activities for wider public = Přírodně zaměřené aktivity pro širší veřejnost

Urban oriented activities on a small scale = Drobné městsky zaměřené aktivity

Urban oriented activities for wider public = Městsky orientované aktivity pro širší veřejnost

Nature oriented activities on a small scale = Přírodně zaměřené aktivity organizované v malém měřítku

Oblast Troja I je spravována převážně shora dolů. Největší zúčastněné strany v oblasti, správní obvod Praha 7, Zoo Praha, Botanická zahrada a Salabka rozhodují, co se v oblasti bude dít, a odpovídají za údržbu. Občané nejsou do správy této oblasti zapojeni. Oblast Troja I má velké množství přírodních nebo polopřírodních ploch. To má důsledky též pro hlavní zúčastněné strany v oblasti, neboť jejich aktivity se zcela orientují na přírodu.

3.3 Analýza SWOT

Abychom odhalili a využili potenciál jednotlivých scénářů, provedeme analýzu SWOT. Analýzou SWOT se rozumí analýza silných stránek (S), slabých stránek (W), příležitostí (O) a hrozeb (T), které mohou ovlivnit budoucnost svahů. První dva body, (S) a (W), se týkají kladů a záporů současného stavu svahů. Druhá část, body (O) a (T), se týká aspektů současného stavu, jež mohou usnadnit nebo ztížit realizaci určitého scénáře. Analýzu SWOT pro oblast Troja I naleznete níže na obrázku 15.

1

Zelená pravidla

Příležitosti

- Zoo Praha a Botanická zahrada mohou do oblasti přitáhnout více občanů a turistů.
- Úřad městské části Praha Troja je nakloněn ochraně přírody.
- Lidé, kteří v současnosti v oblasti žijí, uvádějí, že si více přejí na zeleň orientovaný rozvoj oblasti.

Hrozby

- Zoo se chce rozšiřovat do přírodních oblastí.
- Vlastníci soukromých pozemků chtějí investovat do výstavby nemovitostí.
- Lidé, kteří v současnosti žijí v oblasti, v dotazníkovém šetření uvádějí, že se chtějí více zapojit do správy oblasti.

Místní kořeny

Příležitosti

- Lidé, kteří v současnosti v oblasti žijí, v dotazníkovém šetření uvádějí, že se chtějí více zapojit do správy a údržby oblasti.
- Díky současnému stavu přírody v oblasti nevyžaduje posílení zeleně větší investice.

Hrozby

- I když obyvatelé uvádějí, že se chtějí více zapojit, na jednání, jež se v oblasti konají, jich přijde jen málo (rozhovor č. 12).
- Vlastníci soukromých pozemků chtějí investovat do výstavby nemovitostí v oblasti.

Současný stav

Silné stránky

- Zoo a Botanická zahrada do oblasti přitahují množství lidí.
- Vinice dodávají oblasti historický ráz.
- Je zde mikroklima, které vytváří příznivé podmínky pro pěstování vína.
- V oblasti existují přiměřené možnosti rekreace.
- Je zde několik sadů, v nichž si lidé mohou zdarma natrhat třešně, a na různých místech si mohou natrhat květy černého bezu (na výrobu šťávy).
- Svah se pyšní úchvatnou scenérií.
- Lidem se tato oblast líbí a cítí se zde bezpečně.

Slabé stránky

- Ploty tříští veřejná prostranství a ztěžují lidem, a pravděpodobně i živočišným druhům, volný pohyb v oblasti.
- Ploty narušují přírodní ráz oblasti.
- Blízko vyhlídek (nebo laviček) se často povalují odpadky.
- Informační tabule jsou často pomalované graffiti nebo nečitelné v důsledku povětrnostních vlivů.

2

Metropole

Příležitosti

- Vlastníci soukromých pozemků chtějí investovat do výstavby nemovitostí v této oblasti.
- Zoo se chce v této oblasti rozšiřovat a přitáhnout více návštěvníků.
- Většina půdy je ve vlastnictví orgánů veřejné správy, což usnadňuje rozhodování shora dolů.

Hrozby

- Lidé, kteří v současnosti žijí v této oblasti, v dotazníkovém šetření uvádějí, že si nepřejí další rozšiřování zástavby.
- V oblasti se nacházejí dvě lokality Natura 2000, jež mohou omezovat možnosti rozšiřování zástavby.

Venkov ve městě

Příležitosti

- Lidé, kteří v současnosti v oblasti žijí, v dotazníkovém šetření uvádějí, že se chtějí více zapojit do správy oblasti.
- Vlastníci soukromých pozemků chtějí investovat do výstavby nemovitostí.

Hrozby

- Lidé, kteří v současnosti žijí v této oblasti, v dotazníkovém šetření uvádějí, že si nepřejí další rozšiřování zástavby.
- V oblasti se nacházejí dvě lokality Natura 2000, jež mohou omezovat možnosti rozšiřování zástavby.
- I když obyvatelé uvádějí, že se chtějí více zapojit, na jednání, jež se v oblasti konají, jich přijde jen málo (rozhovor č. 12).

3

Obr. 15. Analýza SWOT pro oblast Troja I

4

Kapitola 4. Závěr

Z výše uvedených informací můžeme vyvodit závěr, že oblast Troja I je pestrou oblastí s mnoha přitažlivými prvky. Vinice Salabka přispívá k historickému rázu oblasti, zatímco Botanická zahrada a Zoo sem přivádějí mnoho lidí z celé Prahy i odjinud. Vedle hlavních atrakcí jsou pro lidi důvodem k návštěvě této oblasti rozmanité aktivity, například procházky v přírodě, pikniky a sportování. Oblast Troja I však neposkytuje prostor jen lidským aktivitám, ale také celé řadě přírodních druhů žijících v různorodé krajině.

Aby symbióza mezi přírodou a lidskými aktivitami v budoucnosti hladce fungovala, je třeba se zamyslet nad dalším vývojem. Tuto zprávu lze chápat jako první krok k celkové vizi pro oblast Troja I.

Použitá literatura

Arnsteinová, S. (1969). A Ladder Of Citizen Participation. *Journal Of The American Institute Of Planners*, 35(4), 216-224.

Bidlová, V. (2009). Plán péče o přírodní památku Havránka.

Doick, K. J., Peace, A. a Hutchings, T. R. (2014). The role of one large greenspace in mitigating London's nocturnal urban heat island. *Science of the Total Environment*, 493, 662-671.

DVĚ Prahy, nedatováno. *Plány Prahy*. Dostupné z: <http://www.dveprahy.cz/>

IPR, (2016). *Metropolitní plán*. Dostupné z: <http://plan.iprpraha.cz/cs/upp-dokumentace>

Menashe, E. (1998). Vegetation and Erosion. A literature survey. Greenbelt consulting

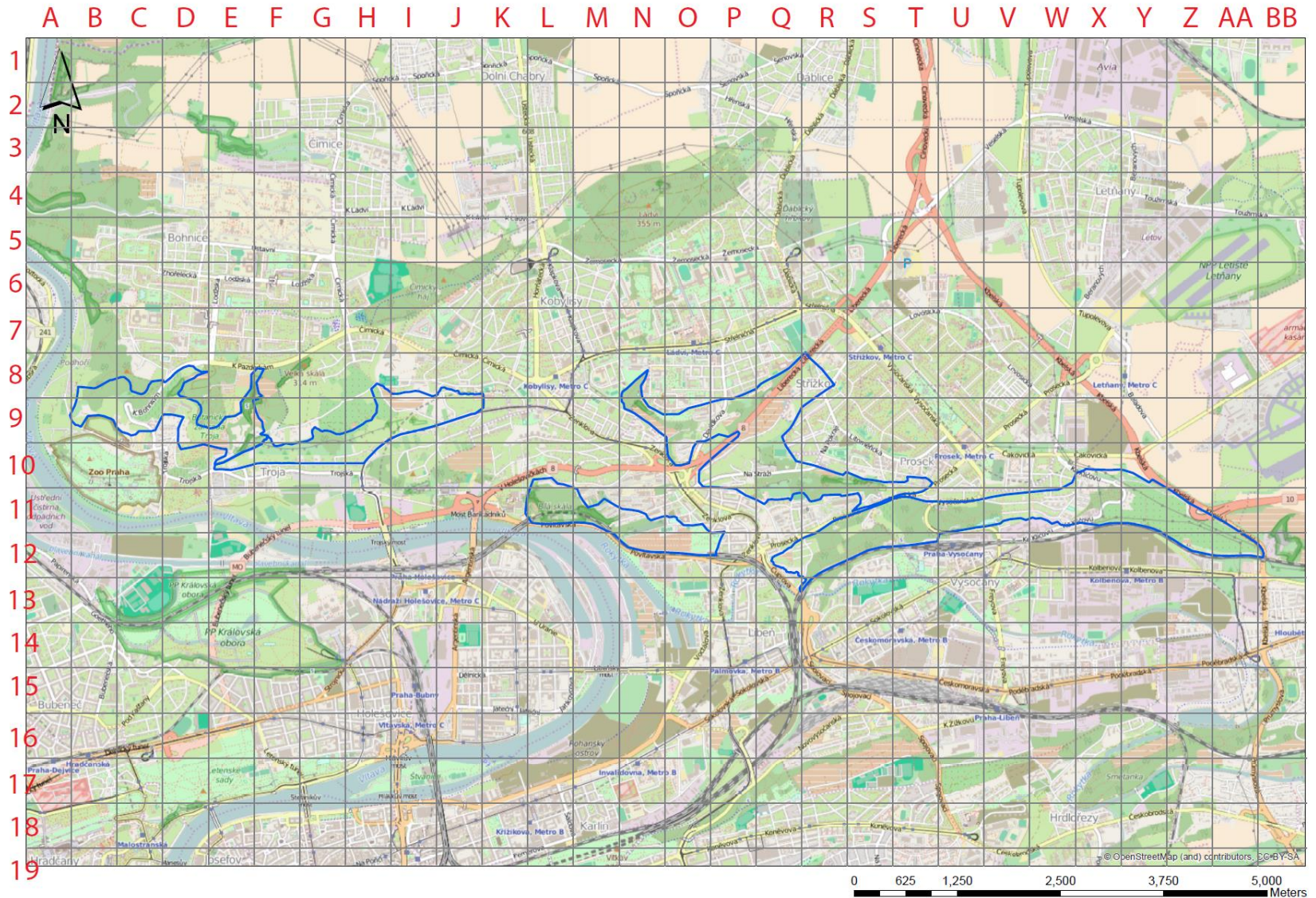
Riemus, H. (2007). The Network Approach: Dutch Spatial Planning between Substratum and Infrastructure Networks. *European Planning Studies*. 15(5), str. 667-686.

Santiago, L.S. a Wright, S.J. (2007). Leaf functional traits of tropical forest plants in relation to growth form. *Funct. Ecol.*, 21, 19–27.

Trunečková, L. (2011). *AOPK ČR, Regionální pracoviště Střední Čechy*.

Příloha 1.1

Příloha .1.1 – Síťová mapa pro provádění průzkumu

Příloha 1.1.2 – Tabulka rozhovorů

Rozhovor č.	Dotazované osoby
Rozhovor č. 1	Zástupce nemocnice
Rozhovor č. 2	Zástupce IPR
Rozhovor č. 3	Přednášející na Fakultě stavební ČVUT
Rozhovor č. 4	Zástupce školy
Rozhovor č. 5	Zástupce IPR
Rozhovor č. 6	Zástupce IPR
Rozhovor č. 7	Zástupce úřadu městské části
Rozhovor č. 8	Zástupce Sportcentra
Rozhovor č. 9	Zástupce městské části Troja
Rozhovor č. 10	Manažer zařízení
Rozhovor č. 11	Koordinátor zahrádkářské kolonie
Rozhovor č. 12	Zástupce oddělení IPR pro veřejné vnímání
Rozhovor č. 13	Zástupce IPR
Rozhovor č. 14	Zástupce IPR
Rozhovor č. 15	Zástupce IPR
Rozhovor č. 16	Zástupce IPR
Rozhovor č. 17	Krajinný architekt
Rozhovor č. 18	Zástupci zahrádkářské kolonie
Rozhovor č. 19	Zástupce magistrátu
Rozhovor č. 20	Zástupce Botanické zahrady
Rozhovor č. 21	Zástupce městské části Praha 8
Rozhovor č. 22	Zástupce IPR
Rozhovor č. 23	Zástupce magistrátu
Rozhovor č. 24	Zástupce jabloňového sadu
Rozhovor č. 25	Zástupce Zoo Praha
Rozhovor č. 26	Zástupce vinice ve Vysočanech

Rozhovor č. 27	Zástupce zahrádkářů
Rozhovor č. 28	Zástupce městské části Praha 7
Rozhovor č. 29	Zástupci nevládních organizací
Rozhovor č. 30	Zástupce komunitní zahrady
Rozhovor č. 31	Zástupce městské části Praha 9
Rozhovor č. 32	Zástupce nevládní organizace
Rozhovor č. 33	Zástupce městské části Praha 8
Rozhovor č. 34	Zástupce nevládní organizace
Rozhovor č. 35	Zástupce IPR
Rozhovor č. 36	Starší obyvatelé
Rozhovor č. 37	Místní Romové

Příloha 1.1.3 – Metodologie

Tento poradenský projekt se za využití nezbytného teoretického aparátu soustřeďuje na pohledy občanů a odborníků a terénní a sociální průzkumy.

Bylo zpracováno celkem 616 dotazníků. Velikost vzorku je dostačující pro vyvození obecných závěrů, ale význam výsledků závisí na odpovědích a na typu respondentů v jednotlivých geoblastech.

První fáze – třítydenní příprava

Základem prvních tří týdnů evropského workshopu bylo zadání stanovené Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy a teoretické základy různých magisterských studijních programů. Na podkladě map a dat GIS poskytnutých IPR Praha jsme vypracovali teoretický konstrukt, jenž nám pomohl připravit se na sběr údajů během terénního výzkumu v Praze. Díky rozdělení do skupin, geoskupin a odborných skupin jsme získali základní představu o oblasti. Za provádění výzkumu ve svých oblastech zodpovídalo pět geoskupin. V každé geoskupině bylo zastoupeno pět různých odborností: analýza politiky a zúčastněných stran; zelená infrastruktura – fyzická a ekologická analýza; zelená infrastruktura – analýza způsobu správy a využití; analýza veřejného vnímání; vypracování scénářů. Každý účastník workshopu tudíž patřil buď do vertikální (geoblast), nebo horizontální (odborné) skupiny. Za účelem koordinace výměny informací mezi skupinami byl ustaven řídicí tým. Tento tým si v průběhu workshopu udržuje přehled o realizaci a zajišťuje, aby bylo vše správně uděláno.

Druhá fáze – dva týdny práce v terénu v Praze

Na úvod práce v terénu jsme připravili prezentaci pro IPR, v níž jsme shrnuli svoji dosavadní třítydenní práci, představili naši pracovní strukturu a získali zpětnou vazbu k dosud provedenému výzkumu. V průběhu výzkumu v terénu jsme shromáždili 616 dotazníků, provedli 39 rozhovorů a vykonali fyzický a sociální průzkum. Ten jsme prováděli v různou denní hodinu na více místech jednotlivých geoblastů, abychom zohlednili různorodost dotčené oblasti. Místa, na nichž byly vyplněny dotazníky a provedeny průzkumy, jsou vyznačena v síťové mapě. Terénní výzkum jsme zakončili prezentací předběžných

výsledků u břehu řeky Vltavy. Při prezentaci jsme využili velkoformátové plakáty a konala se diskuse a také přehlídka poznatků jednotlivých geoskupin z jejich geooblastí.

Poznámka: Různé pohledy a názory zúčastněných stran mohou zprostředkovávat zkreslené informace. Toto zkreslení však bude zohledněno pomocí matrice zúčastněných stran v geozprávách.

Poslední fáze – tři týdny

Na základě údajů shromážděných v Praze vypracovalo pět geoskupin podrobné písemné analýzy. Pomocí nizozemského vrstevného přístupu v nich určily silné a slabé stránky současného stavu daných oblastí. Na základě uvedených analýz byly vypracovány geozprávy. Tyto geozprávy jsou podkladem, ze kterého vychází souhrnná zpráva. Souhrnnou zprávu můžeme chápat jako konečnou analýzu celé oblasti. Současný stav pražských svahů byl analyzován kvantitativně (statisticky) i kvalitativně. Popis scénářů a analýza SWOT ukáže možné cesty k žádoucímu výsledku, které IPR Praha může zvolit.